

ชื่อเรื่อง การให้บริการเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการผลิตและส่งออกลำไยนอกฤดูในพื้นที่ภาค
ตะวันออก

หน่วยงาน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมจันทบุรี และกองพัฒนา
ระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

1. เนื้อหา

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 (สวพ. 6) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้บริการเพื่อ
เสริมสร้างความเข้มแข็งในการผลิตและส่งออกลำไยในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยดำเนินการทั้งในการ
ป้องกันความเสียหายหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพและความปลอดภัย
ตลอดจนแก้ปัญหาด้านการส่งออก ตั้งแต่แหล่งผลิตจนถึงแหล่งจำหน่ายหรือส่งออก ดังนี้

1. เนื่องจากการผลิตลำไยในพื้นที่ภาคตะวันออกเป็นการผลิตลำไยนอกฤดูเพื่อการส่งออก
ซึ่งในช่วงดังกล่าวตรงตามความต้องการของสาธารณรัฐประชาชนจีนทำให้ประลําไยมีราคาสูง เกษตรกรใช้
สารคลอเรตในการกระตุ้นลำไยให้ออกดอก ดังนั้นเพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับแปลงลำไย และเพื่อ
ความปลอดภัยของผู้บริโภค จึงได้ทำการศึกษาปริมาณคลอเรตและเปอร์คลอเรต ตกค้างในดิน โดยใช้เครื่อง
LC-MS/MS

ผลการศึกษาไม่พบสารเปอร์คลอเรตตกค้างในดิน พบคลอเรตตกค้างในดินชั้นบน ร้อยละ
10 ปริมาณที่พบ 0.14 – 0.23 มก./กก. ดินชั้นล่าง พบร้อยละ 50 ปริมาณที่พบ < 0.01 – 0.57 มก./กก. ซึ่ง
ปริมาณดังกล่าวไม่ส่งผลกระทบต่อต้นลำไยและผู้บริโภค จากการศึกษาปริมาณธาตุอาหารหลักและธาตุ
อาหารรองในดินไม่พบผลกระทบจากการใช้สารคลอเรต

2. การวินิจฉัยศัตรูพืชเพื่อให้คำแนะนำในการใช้สารเคมีที่ถูกต้องและปลอดภัย

การให้บริการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชในแปลงลำไยตั้งแต่ปี 2555 ถึง 2558 จำนวน 149
ตัวอย่าง ศัตรูพืชที่พบมากที่สุดได้แก่ โรคราคำ (เชื้อรา *Meliola euphoria* Earle) ร้อยละ 18.79 โรคพุ่มแจ้
หรือ โรคพุ่มไม้กวาด (เชื้อไฟโตพลาสมา) ร้อยละ 15.44 และโรครากเน่า (เชื้อรา *Phytophthora plamivora*
Butter) ร้อยละ 12.08 สวพ. 6 ได้ให้คำแนะนำในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดและ
ลดความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผลผลิตลำไย

3. การตรวจติดตามคุณภาพลำไย เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

ดำเนินการตรวจสอบย้อนกลับตามระบบ GAP GMP GFP และเอกสารใบรับรอง
สุขอนามัย (Health Certificate) ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวพบว่าปริมาณส่งออกลำไยไปสาธารณรัฐประชาชนจีน
เฉลี่ยปีละ 4,167 ตู้คอนเทนเนอร์ น้ำหนัก 70,712 ตัน มาจากแปลง GAP 2,375 แปลง พื้นที่ผลิต 45,690 ไร่
ซึ่งปริมาณการให้การรับรองแปลง GAP และปริมาณการส่งออกลำไย มีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ยังได้
ติดตามวิเคราะห์สารพิษตกค้างในผลผลิตลำไย จากแปลงที่ได้รับการรับรองตามระบบ GAP ตั้งแต่แหล่ง

ผลิต จุตรรวบรวม จนถึงแหล่งจำหน่าย พบว่าผลผลิตที่จุดจำหน่ายและผลผลิตที่ส่งออกมีความปลอดภัยไม่พบสารพิษตกค้างเกินค่ามาตรฐานและไม่พบการแข็งเต็นด้านสารพิษตกค้างจากประเทศปลายทาง

4. การแก้ไขปัญหาการพบสารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างเกินค่ามาตรฐาน

จากการศึกษาโรงรมจำนวน 61 โรง ในพื้นที่ภาคตะวันออก พบอุปกรณ์ช่วยในการกระจายตัวของแก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์ จำนวน 4 แบบ อุปกรณ์ที่ช่วยในการกระจายตัวที่ผู้ประกอบการใช้มากที่สุดได้แก่พัดลม แต่จากการตัดตั้งพัดลม ตลอดจนช่องในการปล่อยแก๊สเข้าสู่ห้องรมไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหาซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างเกินค่ามาตรฐาน สวพ. 6 ได้ทำงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว และนำผลงานวิจัยไปใช้ในการให้คำแนะนำในการติดตั้งอุปกรณ์ที่เหมาะสม ตลอดจนถ่ายทอดเทคโนโลยีการรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่ถูกต้อง สามารถลดปัญหาซัลเฟอร์ไดออกไซด์ตกค้างเกินค่ามาตรฐานในพื้นที่ได้

2. ประโยชน์

การดำเนินการดังกล่าวเสริมสร้างความเข้มแข็งในการผลิตและส่งออกลำไยให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ ทำให้ลำไยในพื้นที่ภาคตะวันออกเป็นที่ต้องการของตลาดและมีปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นคงในการผลิตลำไยให้กับเกษตรกรในพื้นที่อย่างยั่งยืน

การจำแนกโรงรมในพื้นที่ภาคตะวันออก ตามอุปกรณ์ที่ช่วยในการกระจายตัวของแก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์

รูปแบบที่ 1 ใช้มอเตอร์ช่วยในการกระจายตัวของแก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์

รูปแบบที่ 2 ใช้มอเตอร์ร่วมกับท่อพีวีซี ช่วยในการกระจายตัวของแก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์

รูปแบบที่ 3 ใช้พัดลมช่วยในการกระจายตัวของแก๊สซัลเฟอร์ไดออกไซด์

รูปแบบที่ 4 ระบบบังคับอากาศแนวตั้ง